

การวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Financial Planning for the Retirement Stability of Personnel at Loei Rajabhat University

จิราวดี กายาน¹

Jirawadee Kumyan¹

Corresponding Author's Email: jirawadee.kum@lru.ac.th¹

(Received: July 24, 2023; Revised: April 21, 2024; Accepted: April 26, 2024)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุกับข้อมูลส่วนบุคคล 3) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุกับข้อมูลส่วนบุคคล ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 297 คน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบหาความแตกต่างตามสมมติฐาน ใช้สถิติแบบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สถิติถดถอยพหุคูณ และหากการวิเคราะห์พบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

ผลการศึกษาลงได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 30-39 ปี สถานภาพสมรสแล้ว พักอาศัยอยู่กับครอบครัว มีจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน 4 คนขึ้นไป มีภาระการเลี้ยงดูคนในครอบครัวจำนวน 1-2 คน เป็นบุคลากรสายวิชาการ ได้รับเงินเดือน/ค่าจ้าง จากงบประมาณแผ่นดิน มีรายได้ประมาณ 20,000-30,000 บาท/เดือน มีการศึกษาระดับปริญญาโท สังกัดหน่วยงานสำนักงานอธิการบดี มีภาระหนี้สินและค่าใช้จ่าย เช่น ค่าผ่อนชำระค่าวงจรถยนต์ ค่าบ้าน เงินกู้ยืมเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ค่าผ่อนชำระบัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น ไม่มีการวางแผนทำประกันสุขภาพ แต่มีการวางแผนทำประกันชีวิต และมีความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารหรือเข้าร่วมอบรม สัมมนาทางด้านการเงิน

มีระดับความคิดเห็นต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวังผลตอบแทน, ด้านการยอมรับความเสี่ยง, ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านแหล่งรายได้สำรอง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และระดับของการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ช่วงอายุ, ประเภทบุคลากร, มีการทำประกันชีวิตแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ และการให้ความสำคัญต่อบ้างในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การยอมรับความเสี่ยง ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านแหล่งรายได้สำรอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การวางแผนทางการเงิน การเงินส่วนบุคคล ความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณอายุ

Abstract

The objectives of this study were to study 1) Opinions on financial planning for stability in retirement 2) Compare and contrast financial planning for stability in retirement with personal information and 3) Compare the difference between financial planning practices to ensure retirement security and personal information. The sample

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

¹ Lecturer, Finance, Faculty of Management Sciences, Loei Rajabhat University

population was 297 Loei Rajabhat University personnel, collected using a questionnaire. Statistics used to analyze data are frequency values, percentage values, arithmetic mean values, standard deviation values, and testing for differences according to assumptions using t-statistics. One-way analysis of variance; Multiple regression statistics; and if the analysis finds differences, they will be compared in pairs using the LSD method.

The results were : The majority of the sample were female. Age range between 30-39 years, marital status. living with family, having 4 or more members living together, having the burden of caring for 1-2 family members, being academic personnel, receiving a salary/wage from the national budget, having an income of approximately 20,000-30,000 baht/month, having a master's degree, belonging to the office of the president, having debts and expenses such as car installment payments, house payments, and loans to build a residence. credit card installment payments and personal loans, etc. There is no plan for health insurance. But planning to get life insurance and are interested in following the news or participating in a training seminar on finance.

There is a level of opinion on financial planning for security in retirement. Overall, it is at a moderate level. And when considering each issue, it was found that setting goals in life at a high level of knowledge and understanding, return expectation, risk acceptance, financial evaluation and alternative sources of income are at a moderate level, respectively, and the level of practice in financial planning to create stability in retirement overall is at a moderate level. Personal information such as age range, type of personnel, and having different types of life insurance affects financial planning behavior for retirement and gives importance to factors in each area, including setting goals in life, knowledge and understanding about financial preparation, acceptance of risk, expectation of return, and evaluation of financial status. And in terms of alternative sources of income, they are different, with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords: financial planning, personal finance, financial stability of retirement

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันโครงสร้างทางสังคมไทยเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิตจากปัญหาทางสุขภาพ ปัญหาทางการเงิน และปัญหาทางสังคม ส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐเพื่อดูแลผู้สูงอายุซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะขาดรายได้ จึงต้องพึ่งพิงรายได้จากครอบครัว หรือขอรับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐ ซึ่งอาจไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ลำบากมากขึ้น ขณะที่ผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560) ด้านการให้ความช่วยเหลือดูแลแก่ผู้สูงอายุในไทย พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบต่อการสนับสนุนสิทธิพิเศษสำหรับผู้สูงอายุลดลง อันได้แก่ การให้เบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุรายเดือน การยกเว้นภาษีให้แก่ผู้สูงอายุ และมีความต้องการให้ภาครัฐให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุด้วยการจัดให้มีสวัสดิการ อันได้แก่ สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ สถานพยาบาล รวมถึงบ้านพักผู้สูงอายุมากขึ้น ในขณะที่ผู้สูงอายุเองมีความเชื่อว่างานตนเองสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้หลังวัยเกษียณ มีกำลังซื้อเพียงพอต่อบริการเหล่านี้ จึงต้องการให้ภาครัฐให้การสนับสนุนในด้านที่พักอาศัยมากขึ้น ในขณะที่สถิติ บวรสันติสุข (2558) กล่าวว่าคนไทยในวัยเกษียณนั้นมีความหมายชีวิตที่ไม่สุขสบายนักเนื่องจากมีเงินออมเพียงประมาณ 13% ของรายได้เฉลี่ยในช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อนที่จะเกษียณเท่านั้น ซึ่งตามมาตรฐานโดยทั่วไปแล้วบุคคลซึ่งเข้าสู่วัยเกษียณควรมีเงินออมประมาณ 70% ของรายได้เฉลี่ยในช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อนเกษียณ ดังนั้น การออมเพื่อการเกษียณอายุเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน แต่ยิ่งสำคัญมากขึ้น เนื่องจากประชากรในประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะอายุยืนขึ้นและจำนวนคนช่วงวัยทำงานลดลง ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปประมาณ 18.5 ล้านคน คิดเป็น 15.9% ของประชากรทั้งหมด และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 28.1 ล้านคน หรือ 25.8% ของประชากรทั้งหมดภายในปี 2573 (สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562) ทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งของการมีเงินออมไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายหลังวัยเกษียณนั้น มาจากการ

เริ่มต้นที่ล่าช้าในการวางแผนทางการเงิน และความเชื่อมั่นต่อคุณภาพชีวิตหลังวัยเกษียณที่สูงเกินความเป็นจริง การวางแผนโดยปราศจากความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่ำไป ส่งผลให้เงินออมที่สะสมไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้จ่ายหลังวัยเกษียณ (วีระชาติ กิเลนทอง, บุญเลิศ จิตรมณีโรจน์, ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล และอาทิว ปวีณรัตน์, 2556) ซึ่งผลกระทบดังกล่าวนี้ทำให้ผู้มีเงินได้ปัจจุบันส่วนหนึ่งเริ่มให้ความสำคัญกับการใช้ชีวิตหลังวัยเกษียณมากขึ้น

ดังนั้นสิ่งที่ผู้มีเงินได้ควรให้ความสำคัญมากขึ้นคือการเริ่มเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณ โดยการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณนี้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงในอนาคตได้ โดยจากการศึกษาของ สิริลักษณ์ วรรณกุล และนงนิตย์ จันทร์จรัส (2559) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมทางการเงินเพื่อเกษียณของผู้มีรายได้ระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้มีรายได้ประจำอายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีการออมหรือลงทุนทุกเดือน ในระยะยาว 5 ปีขึ้นไป ด้วยสัดส่วน 10% อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังอยู่ที่ 6%-8% ทำการศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนในอนาคตกับธนาคาร โดยข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณและการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลในแต่ละด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความเชื่อ ความคาดหวังต่อผลตอบแทน และการยอมรับความเสี่ยงแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในด้านพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้ และปัจจัยด้านคุณลักษณะเฉพาะบุคคล อันได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต ด้านแหล่งรายได้สำรอง รวมถึงระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต เป็นไปในทิศทางใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนการเกษียณอายุ และวางแผนการออมเงินอย่างถูกวิธีที่จะมีคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุที่ดีและมั่นคง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุกับข้อมูลส่วนบุคคล
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุกับข้อมูลส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research)
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จากข้อมูลของกองนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (2562) มีบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน จำนวน 593 คน ดังนั้นจึงทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรสูงสุด (α) ในตารางของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ที่ระดับนัยสำคัญ ยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีสำนัก/สถาบัน/ศูนย์/สาขาวิชา/คณะ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 297 คน

3. สำหรับการศึกษาครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปิด ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) พร้อมพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้โดยค่า IOC (Item-objective congruence index) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปและปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระการเลี้ยงดูครอบครัว ที่พักอาศัย ประเภทบุคลากร ประเภทงบประมาณของเงินเดือน/ค่าจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ภาระหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การทำประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ความสนใจข่าวสารทางการเงิน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ จำแนกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ 2) ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน 3) ด้านความคาดหวังผลตอบแทน 4) ด้านการยอมรับความเสี่ยง 5) ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต 6) ด้านแหล่งรายได้สำรอง

ส่วนที่ 3 ระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ประกอบด้วย รูปแบบการออมและการลงทุน วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงิน และการจัดสรรเงินลงทุน ในส่วนที่ 2 และ 3 เป็นลักษณะคำถามใช้แบบ Likert Scale ค่าระดับความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นถึงข้อปัญหาหรืออุปสรรคในการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ เพราะเหตุใด จำนวน 1 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนัก/สถาบัน/ศูนย์/สาขาวิชา/คณะ ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยในช่วงระหว่างปี 2562-2563 จนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 297 คน (กองนโยบายและแผนมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2562)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระการเลี้ยงดูครอบครัว ที่พักอาศัย ประเภทบุคลากร ประเภทงบประมาณของเงินเดือน/ค่าจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ภาระหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การทำประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ความสนใจข่าวสารทางการเงิน และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ และระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ

5.2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ เพื่อการศึกษาถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ โดยมีมุ่งหมายเพื่อการวิจัยถึงการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ซึ่งจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล, ปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ จำแนกเป็น 6 ด้าน และระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA), สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และหากการวิเคราะห์พบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	ร้อยละ
1. เพศ ชาย	44.10
หญิง	55.90
2. ช่วง อายุ 30-39 ปี	37.40
3. สถานภาพ สมรส	54.50
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันในปัจจุบัน 4 คนขึ้นไป	54.20
5. มีภาระเลี้ยงดูครอบครัว 1-2 คน	36.70
6. พักอาศัยอยู่กับครอบครัว	41.10
7. ประเภทบุคลากรสายวิชาการ	53.90
8. ประเภทงบประมาณของเงินเดือน/ค่าจ้าง งบประมาณแผ่นดิน	68.00
9. รายได้ 20,001-30,000 บาท	31.30
10. การศึกษา ระดับปริญญาโท	47.80
11. สังกัดหน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี	19.20
12. มีหนี้สินหรือภาระผ่อนค่าใช้จ่าย	79.10
13. ไม่มีการทำประกันสุขภาพ	50.50
14. มีการทำประกันชีวิต	50.20
15. มีความสนใจเข้าร่วม/ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเงิน	68.00

2. ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อการวางแผนทางการเงิน เพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

2.1 ในการศึกษา มีการแบ่งประเด็น จำแนกเป็น 6 ด้าน รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคง ในวัยเกษียณอายุ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.423	0.718	ระดับปานกลาง
2. ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน	3.281	0.884	ระดับปานกลาง
3. ด้านความคาดหวังผลตอบแทน	3.305	0.841	ระดับปานกลาง
4. ด้านการยอมรับความเสี่ยง	3.308	0.784	ระดับปานกลาง
5. ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต	3.713	0.814	ระดับมาก
6. ด้านแหล่งรายได้สำรอง	2.574	1.072	ระดับปานกลาง
ภาพรวม	3.267	0.852	ระดับปานกลาง

2.2 ระดับของการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.251$, S.D. = 0.914)

3. ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างกับการวางแผนทางการเงินวัยเกษียณอายุในแต่ละด้าน พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อบ้างปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การยอมรับความเสี่ยง ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านแหล่งรายได้สำรอง อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

โดยเพศที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านแหล่งรายได้สำรอง โดยเพศหญิงจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านแหล่งรายได้สำรองมากกว่าเพศชาย ขณะที่เพศชายจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศหญิง

ช่วงอายุที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 6 ด้านแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ และปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยง ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงกว่า

สถานภาพที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิตแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสดและสมรส จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิตมากกว่า

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายในชีวิตแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 คน จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิตต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนขึ้นไป

ที่พักอาศัยที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านแหล่งรายได้สำรองแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เช่าที่พักอาศัยจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการประเมินสถานะทางการเงินต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของที่พักอาศัย ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีที่พักอาศัยเป็นของครอบครัวจะให้ความสำคัญกับการประเมินสถานะทางการเงินมาก

ประเภทบุคลากรที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการยอมรับความเสี่ยง และด้านแหล่งรายได้สำรอง โดยกลุ่มตัวอย่างประเภทสายวิชาการ, สายสนับสนุนให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการยอมรับความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างประเภทลูกจ้างชั่วคราว โดยกลุ่มตัวอย่างประเภทลูกจ้างชั่วคราว จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านแหล่งรายได้สำรองมากกว่า

การได้รับเงินเดือน/ค่าจ้างแตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 6 ด้านแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้/ค่าจ้างเป็นงบประมาณแผ่นดินจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวังผลตอบแทน ด้านการยอมรับความเสี่ยงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างประเภทงบประมาณรายได้ โดยกลุ่มตัวอย่างประเภทงบประมาณรายได้ จะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านแหล่งรายได้สำรอง

ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 6 ด้านแตกต่างกัน โดยในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการยอมรับความเสี่ยงต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่า

หน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความคาดหวังผลตอบแทน และด้านแหล่งรายได้สำรองแตกต่างกัน

ส่วนการกระเลียงดูครอบครัว ระดับรายได้ ภาระหนี้สิน การทำประกันสุขภาพ และความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเงิน แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 6 ด้านไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยในด้านต่างๆ เลย

4. ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลส่งผลต่อระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อสร้างความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ประกอบด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต เมื่อทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง กับระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า เพศ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระการเลี้ยงดูครอบครัว ที่พักอาศัย ประเภทบุคลากร ประเภทงบประมาณของเงินเดือน/ค่าจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ภาระหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การทำประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ความสนใจข่าวสารทางการเงิน ที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยในด้านต่างๆ แต่อายุที่แตกต่างกันจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่อายุน้อยกว่า 30 ปี จะให้ความสำคัญกับระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 30-49 ปี

อภิปรายผล

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ภาระการเลี้ยงดูครอบครัว ที่พักอาศัย ประเภทบุคลากร ประเภทงบประมาณของเงินเดือน/ค่าจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ระดับการศึกษา หน่วยงานที่สังกัด ภาระหนี้สินหรือค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การทำประกันสุขภาพ ประกันชีวิต ความสนใจข่าวสารทางการเงิน ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงในวัยเกษียณอายุ แตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของसानิต มิอาทร (2560) ได้ศึกษาทัศนคติต่อการออมและการลงทุนของพนักงานมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติต่อการออมและการลงทุนของพนักงานมหาวิทยาลัย ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอกที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการออมและการลงทุนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการยอมรับความเสี่ยง ด้านผลตอบแทนที่คาดหวัง ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความเชื่อ และด้านประสิทธิภาพการออมและการลงทุน นอกจากนี้การวางแผนการใช้ชีวิตยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอนัญญา ภิราณานนท์ และวันวิฐ สรณรักษ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีด้วยกัน 6 ปัจจัย ได้แก่ อายุ อายุการทำงาน รายได้ รายจ่าย การรับข้อมูลข่าวสาร และความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยทุกปัจจัยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนไม่เกิน 0.3 แสดงว่ามีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนอยู่ที่ 0.55 ย่อมแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานและเมื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงิน ผู้ที่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารจะไม่เห็นด้วยกับการวางแผนการเงินหลังเกษียณเมื่อใกล้เกษียณ ซึ่งแตกต่างกับผู้ที่ไม่เคยรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีความเห็นเพียงไม่แน่ใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ ของกลุ่มตัวอย่างในระดับมาก คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต การยอมรับความเสี่ยง ด้านความคาดหวังผลตอบแทน เนื่องจากการออมและการลงทุนในแต่ละครั้งนั้นมีค่าเสียโอกาสที่แตกต่าง การเลือกทางที่ให้ผลตอบแทนมากที่สุดจึงเป็นทางเลือกในอันดับต้นๆ และพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้จึงมี

ความสำคัญในลำดับถัดมา สอดคล้องกับการศึกษาของกริตา เรียร์ถาวร (2563) ได้ศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า 1) พนักงานการไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 59 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส โดยมีบุตรจำนวน 2 คน ต่อครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 60,001 บาทขึ้นไป ไม่มีอาชีพเสริม มีความรู้เรื่องการออมเงินระดับปานกลาง และอาศัยบ้านของตนเอง 2) พฤติกรรมการปรับตัวในการดำเนินชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสุขภาพร่างกาย 3) รูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการใช้เวลา 4) พนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมไม่แตกต่างกัน และ 5) พนักงานที่มีอาชีพเสริม มีความรู้เกี่ยวกับการออม/ลงทุน และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณิกา วาระวิชณี (2560) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษา จากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของบุคลากรในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย โดยอาศัยกรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 คน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ทางการเงินโดยเฉลี่ยร้อยละ 79.14 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 97.3 และ 77.0 มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม ตามลำดับ ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 24.3 ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องเหมาะสม นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบแบบ t-test พบว่าความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง

3. ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ ประกอบด้วยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการประเมินสถานะทางการเงิน และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต ของกลุ่มตัวอย่างในระดับที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรา ทองซูป (2564) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก สัณฐาติญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก สัณฐาติญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง จังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความพร้อมก่อนการเกษียณในด้านการเงินสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการใช้เวลา และด้านจิตใจ ตามลำดับ และจากการเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติก สัณฐาติญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยด้านจิตวิทยา พบว่า พนักงานที่มีอายุ ทัศนคติในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเกษียณอายุต่างกัน จะมีความพร้อมก่อนการเกษียณต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับพนักงานที่มีเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณไม่ต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษารวบรวมแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบว่า โดยภาพรวมความแตกต่างกันของข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละบุคคล ส่งผลต่อการตัดสินใจวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับการรับรู้และการเตรียมความพร้อมด้านการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิต การยอมรับความเสี่ยง ด้านความคาดหวังผลตอบแทน เนื่องจากการออมและการลงทุนในแต่ละครั้งนั้นมีค่าเสียโอกาสที่แตกต่าง การเลือกที่ให้ผลตอบแทนมากที่สุดจึงเป็นทางเลือกในอันดับต้นๆ และพิจารณาความเสี่ยงที่ยอมรับได้จึงมีความสำคัญในลำดับถัดมา และ

ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณอายุ ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจทางการเงิน การประเมินสถานะทางการเงิน และด้านการกำหนดเป้าหมายในชีวิตของแต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงิน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมหลังเกษียณอายุ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ องค์การควรให้ความสำคัญกับการจัดการภาระหนี้สินของบุคลากร โดยการช่วยเหลือในการปล่อยกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำพร้อมกับการให้คำปรึกษาแนะนำในการวางแผนการเงินจากผู้เชี่ยวชาญ และด้านความรู้ความเข้าใจ องค์การควรจัดตั้งกลุ่มงานที่ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำและจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เห็นถึงประโยชน์ของการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมหลังการเกษียณอายุ และควรมีคู่มือหรือสื่อเผยแพร่ในเรื่องดังกล่าวที่เข้าใจได้ง่ายและเข้าถึงบุคลากรทุกคนในองค์กร

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเกษียณอายุในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับบุคคลในกลุ่มอาชีพอื่น
2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินด้านความรู้ความเข้าใจระดับผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยงที่รับได้ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยในตัวแปรอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและครบถ้วนในทุกด้าน

เอกสารอ้างอิง

- การिता เรียรถาวร. (2563). *การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- กรณิกา วาระวิเศษ. (2560). *ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินพนักงานในสถาบันการเงิน: พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- กองนโยบายและแผน. (2562). *รายงานประจำปี ปีการศึกษา 2561*. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วีระชาติ กิเลนทอง, บุญเลิศ จิตรมณีโรจน์, ลลิตา จันทรวงศ์ไพศาล และ อาชวี ปวีณวัฒน์. (2556). *รายงานวิจัยเรื่อง การเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบช่วงอายุ 40 - 60 ปี* (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- วิจิตรา ทองซูป. (2564). *การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของพนักงาน บริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลาสติกสัญชาติญี่ปุ่นแห่งหนึ่ง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สิริลักษณ์ วรรณกุล และนงนิตย จันท์จรัส. (2559). *พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี*. *รายงานการประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการระดับชาติและนานาชาติประจำปี 2559 ภาคบรรยาย* (น. 2279-2285). การประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี 2559 มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สาธิต บวรสันติสุข. (2558). *เคล็ดลับการบริหารเงิน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปราชญ์.

- सानิต มิอาทร. (2560). *ทัศนคติต่อการออมและการลงทุนของพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาวิจัยแนวทงนโยบายการพัฒนาการ สร้างสินทรัพย์เพื่อการออมสำหรับครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). *รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2560. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. สืบค้นจาก <https://nsodw.nso.go.th/dwportal/Item.aspx?p+=gsaDgQv4TQFrLJCEyvEQ==>.
- อนัญญา โปราณานนท์ และ วันวิฐ ธรรมารักษ์. (2559). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินหลังเกษียณอายุการทำงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.